

ALICJA KUPCZYK

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych we Włocławku

Strategia sukcesu Roberta Biedronia w wyborach na Prezydenta Miasta Słupska w 2014 roku. Jak rozbić szklany sufit?

**Robert Biedroń's success strategy in the election
of the Mayor of the city of Słupsk in 2014.
How to break the glass ceiling?**

Abstrakt. Artykuł poświęcony jest kampanii wyborczej Roberta Biedronia na Prezydenta Miasta Słupska w wyborach samorządowych w 2014r. Poruszone zostaną kwestie związane z budowaniem wizerunku kandydata, kulisy tworzenia strategii wyborczej, przebieg kampanii. Podjęta zostanie próba odpowiedzi na pytania: Jak przy niewielkim budżecie przeprowadzić skuteczną kampanię? W jaki sposób wykorzystano media, zarówno tradycyjne, jak i nowe, w opisywanej kampanii? Jakie czynniki odegrały kluczową rolę w drodze do zwycięstwa?

Słowa kluczowe: wybory samorządowe, kampania wyborcza, strategia wyborcza, Robert Biedroń

Abstract. This article is devoted to the election campaigning of Robert Biedroń for the Mayor of the city Słupsk in the local election in 2014. It will be discussed about the issues related to building the candidate's image, the backstage of creating an election strategy, the course of the campaign. An attempt will be made to answer the following questions: how to run an effective campaign with a small budget, how the media, both traditional and new, were used in the described campaign, what factors played a key role on the way to victory.

Keywords: local elections, election campaign, election strategy, Robert Biedroń

Wstęp

Pomimo wielu zmian, jakie zaszły w naszym kraju na przestrzeni kilkudziesięciu lat, nadal istnieją bariery, które wydają się niemożliwe do pokonania w tak konserwatywnym społeczeństwie, jakim jest Polska. O ile w przypadku kobiet te bariery są pomalą burzone – coraz częściej sprawują one wysokie funkcje czy to w biznesie, czy polityce (choć nadal odsetek kobiet – posłanek w Polsce¹ to zaledwie 28,5%), o tyle w przypadku mniejszości wyznaniowych, a przede wszystkim seksualnych wydawało się to niemożliwe. A jednak. W 2014 roku jeden człowiek stanął na starcie zawodów, wziął rozbieg i z impetem rozbił szklany sufit – zadeklarowany ateista, zadeklarowany homoseksualista, dodatkowo czynny aktywista LGBT – został prezydentem miasta. W Polsce. I to nie w żadnej metropolii, gdzie społeczeństwo jest bardziej otwarte i tolerancyjne, a w Słupsku, niespełna stutysięcznym mieście. O tym, jak i dlaczego udało się to, że ludzie mu zaufali i wybrali na swojego gospodarza, o kulisach kampanii wyborczej Roberta Biedronia z 2014 roku postaram się opowiedzieć w niniejszym artykule.

Ponadto podejmę próbę odpowiedzi na trzy pytania:

- Jak zrealizować skuteczną kampanię wyborczą dysponując niewielkim budżetem?
- W jaki sposób Robert Biedroń wykorzystał nowe media w kampanii wyborczej na Prezydenta Miasta Słupska w 2014 roku?
- Jaki czynniki odegrały kluczową rolę w drodze Roberta Biedronia do zwycięstwa w wyborach na Prezydenta Miasta Słupska w 2014 roku?

Poniższy artykuł został opracowany w oparciu o:

- analizę treści (prasa, serwisy internetowe, YouTube),
- wywiad osobisty z asystentką społeczną komitetu wyborczego Roberta Biedronia Barbarą Wiśniewską,
- wywiad osobisty z Robertem Biedroniem.

¹ Obliczono na podstawie: <https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/poslowie.xsp?type=A>.

Działalność Roberta Biedronia do 2014 roku – budowanie wizerunku

Stając na starcie wyborów prezydenckich w Słupsku Robert Biedroń był osobą rozpoznawalną, posługując się definicją słownikową można nawet powiedzieć, że miał status celebryty². Rozpoznawalność zapewnił sobie działalnością społeczną, publicystyczną oraz polityczną.

Robert Biedroń urodził się 13 kwietnia 1976r. w Rymanowie, a wychował w Krośnie, na podkarpaciu. Wychowywał się w rodzinie dotkniętej przemocą domową i alkoholizmem. Jest najstarszym z czwórki rodzeństwa (ma dwóch braci i siostrę). Ponieważ Robert Biedroń wykazywał zainteresowanie językami obcymi w wieku 15 lat wyjechał do Ustrzyk Dolnych do technikum hotelarskiego (uczono tam trzech języków obcych - francuskiego, rosyjskiego i angielskiego). Zamieszkał w internacie. Uczył się bardzo dobrze. Właśnie w szkole średniej uświadomił sobie, że jest gejem³. Jak wspominał, w szkole twierdzono, że orientacja homoseksualna jest zboczeniem, zaburzeniem i grzechem, na skutek czego przeżywał kryzys psychiczny, miewał myśli samobójcze. W 1995 wyjechał na wakacje do Berlina, gdzie zapoznał się z działalnością organizacji LGBT Manometer. Wtedy odkrył, że chce poświęcić się aktywizmowi społecznemu⁴. W 1996r. rozpoczął studia politologiczne na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. W trakcie studiów prowadził aktywną działalność zarówno społeczną – w Stowarzyszeniu Grup Lambda (pierwszej oficjalnie zarejestrowanej organizacji społecznej lesbijek i gejów w Polsce)⁵, jak i polityczną – zapisał się do Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polskiej (po przekształceniach partyjnych – SLD), przystąpił również do jej organizacji młodzieżowej⁶. Po ukończeniu studiów rozpoczął współpracę z kilku-

² *Celebryta: osoba popularna, często pojawiająca się w środkach masowego przekazu*, źródło: <https://sjp.pl/CELEBRYTA> (dostęp: 30.09.2022 r.).

³ https://wyborcza.pl/1,135424,17083059,Zelazny_facet_Kim_jest_Robert_Biedron_.html (dostęp: 30.09.2022r.).

⁴ <https://replika-online.pl/jak-on-to-zrobil/> (dostęp: 30.09.2022 r.).

⁵ https://pl.wikipedia.org/wiki/Robert_Biedro%C5%84 (dostęp: 30.09.2022r.)

⁶ <http://www.zw.com.pl/artukul/149033.html?print=tak> (dostęp: 30.09.2022r.).

nastoma organizacjami praw człowieka w Polsce i za granicą. Lista inicjatyw społecznych i organizacji, w które się angażuje, jest dosyć długa:

- w maju 2001 r. wziął udział w pierwszej w Polsce paradzie równości (był jednym z dwóch, obok Piotra Ikonowicza, aktywnych polityków uczestniczących w tym wydarzeniu),
- założyciel (we wrześniu 2001r.) Kampanii Przeciw Homofobii - ogólnopolskiej organizacji pozarządowej,
- współpraca z Instytutem Podkarpackim – wspierającym rozwój lokalnych organizacji pozarządowych (od 2009r. prezes),
- fundator fundacji Instytut Myśli Demokratycznej,
- członek programu Sieci Progresywnych – organizacji zrzeszającej burmistrzów, wójtów i prezydentów miast,
- członek rady programowej Zielonego Instytutu,
- współpraca z Fundacją Trans-Fuzja,
- współpraca z Fundacją Replika,
- współpraca z Fundacją Równość,
- był ekspertem unijnym w sprawach antydyskryminacyjnych,
- był członkiem Rady Programowo-Konsultacyjnej przy pełnomocniku rządu ds. równego statusu kobiet i mężczyzn oraz doradcą wicepremier Izabeli Jarugi-Nowackiej
- członek Rady Doradczej Praw Człowieka przy Open Society Foundation⁷.

Artykuły autorstwa Roberta Biedronia były publikowane na łamach m. in. „Gazety Wyborczej”, „Polityki”, „Rzeczpospolitej”, „Trybunie”. Jest autorem kilku książek, w większości autobiograficznych, choć wśród wydanych pozycji znaleźć można także książkę dla dzieci *Włącz Demokrację* przybliżającą tematykę demokracji i polityki oraz pozycję dla młodzieży poruszającą zagadnienia związane ze środowiskiem LGBT *Tęczowy elementarz*, o wpisaniu której na listę lektur uzupełniających w szkołach średnich wystąpił w 2007r. z wnioskiem do Ministerstwa Edukacji Narodowej (wniosek ten wywołał wiele emocji i burzliwą dyskusję)⁸.

⁷ https://pl.wikipedia.org/wiki/Robert_Biedro%C5%84 (dostęp: 30.09.2022r.).

⁸ <https://wiadomosci.dziennik.pl/wydarzenia/artykuly/122695,elementarz-o-gejach-i-lesbijkach-lektura-szkolna.html>, <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/spoleczenstwo/238820,1,orientuj-sie.read>, (dostęp: 30.09.2022r.).

Działalność polityczną rozpoczął jeszcze w trakcie studiów – wstąpił do młodzieżowej organizacji Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polskiej (po przekształceniach partyjnych – SLD) i w 2002 r. kandydował (bezsukcesywnie) w wyborach samorządowych z listy SLD –UP do Rady Miasta Stołecznego Warszawy. W 2005 r. z ramienia partii SLD, wystartował w wyborach parlamentarnych w warszawskim okręgu wyborczym, jednak nie uzyskał mandatu. Kolejną próbę uzyskania mandatu posła podjął w 2011 r. Tym razem, jako członek „Ruchu Palikota” w okręgu wyborczym w Gdyni, został wybrany posłem na Sejm RP. Jest to pierwszy polski parlamentarzysta, który otwarcie zadeklarował swoją orientację homoseksualną.

Był bardzo aktywnym i pracowitym posłem. Jego działania skupione były wokół tematyki związanej z równością kobiet i mężczyzn, praw człowieka, praw osób LGBT, ale także polityki zagranicznej, ochrony zwierząt. Został wiceprzewodniczącym Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, członkiem sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych oraz delegatem Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy. Zgłosił 109 interpelacji poselskich, wziął udział w 84% głosowań, miał 139 wystąpień, złożył podpis pod 54 projektami poselskimi. Praca ta została doceniona przez tygodnik „Polityka” i we wrześniu 2014 r. (już w trakcie słupekowej kampanii wyborczej) otrzymał wyróżnienie jednego z 10 najlepszych parlamentarzystów. Tak to argumentuje redakcja tego tygodnika:

Robert Biedroń (Twój Ruch). Trudno zliczyć podkomisje, w których pracował nad projektami ustaw. Poseł wniósł bardzo duży wkład w pracę komisji sprawiedliwości, jako jeden z niewielu polskich polityków wykorzystuje szansę, jaką daje obecność w Zgromadzeniu Parlamentarnym Rady Europy. Potrafił „rozruszać” wiele spraw w komisji spraw zagranicznych. Jeden z najbardziej pracowitych posłów w Sejmie, odgrywa często większą rolę i więcej wnosi do pracy parlamentu niż cały jego klub. Ponadto wielka kultura osobista, życzliwy stosunek do ludzi.⁹

I w tym właśnie momencie w kalendarzu wyborczym przyszedł czas na wybory samorządowe w Polsce. Co warto podkreślić, wybo-

⁹ <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/kraj/1592275,1,biedron-kaminski-olejniczak-kogo-jeszcze-wyroznilismy-za-dobre-poslowanie.read> (dostęp: 30.09.2022r.).

ry te mają dla Polaków szczególne znaczenie, statystyki wskazują, że uznajemy je za najważniejsze:

Spośród istniejących w polskim systemie politycznym procedur wyborczych wybory samorządowe są traktowane przez Polaków jako najważniejsze, mające największe znaczenie dla nich samych. (...) Według ostatnich deklaracji (z czerwca br.) duże znaczenie do tego głosowania przywiązuje aż 66% ogółu Polaków, podczas gdy wybory prezydenckie uznaje za ważne 63% badanych, a o wyborach parlamentarnych myśli w ten sposób 57% uprawnionych do głosowania. Warto zaznaczyć, że taka właśnie gradacja elekcji krajowych przez wyborców nie jest zjawiskiem nowym. Poczynając od lipca 2009 roku niezmiennie za najważniejsze w społecznym odczuciu uchodzą właśnie wybory władz lokalnych, czyli tych, które są najbliżej spraw obywateli i codziennego życia. Nieco mniejsze znaczenie Polacy przypisują wyborom prezydenckim, a za relatywnie mniej ważne z ich punktu widzenia uchodzą najbardziej upartyjnione i mało spersonalizowane wybory posłów i senatorów.¹⁰

W wyborach samorządowych Polacy głosują głównie na osoby związane z danym regionem, na lokalnych działaczy, na osoby zasłużone dla lokalnej społeczności. Robert Biedroń ze Słupskiem nie był w żaden sposób związany, a kandydatem został - można powiedzieć - przez przypadek. Lista najbardziej prawdopodobnych kandydatów z pozostałych ugrupowań była niemal pewna, a wszyscy byli związani z tym miastem: Zbigniew Konwiński z KW Platforma Obywatelska, Robert Kujawski z KW Prawo i Sprawiedliwość, Andrzej Twardowski z KW Słupskie Porozumienie Obywatelskie, Andrzej Kaczmarczyk z KWW Andrzeja Kaczmarczyka. Lewica (SLD i Twój Ruch) chciało wystawić wspólnego kandydata - SLD proponowało Dorotę Gardias, Twój Ruch (w tym Robert Biedroń) - Krystynę Danilecką-Wojewódzką. Ta ostatnia, z uwagi na to, że znała Słupsk, pracowała tu i mieszkała, miała ogromne doświadczenie w pracy w samorządzie, ponieważ była radną, miała być wspólnym kandydatem Lewicy. Dwa miesiące przed startem kampanii odbyło się spotkanie, na którym miały zapaść ostateczne decyzje dotyczące kandydatów. Brał w nim udział Robert Biedroń, ponieważ mandat posła uzyskał z gdyńskiego okręgu. Na spotkaniu

¹⁰ Komunikat z badań CBOS, „Wybory samorządowe” nr 112/2014, ISSN 2353-5822, sierpień 2014.

nie pojawiła się główna kandydatka Krystyna Danilecka-Wojewódzka (przebywała w tamtym czasie w Warszawie w sprawach prywatnych). Zaproponowano kandydaturę Roberta Biedronia. W takiej sytuacji zorganizowano „szybki” sondaż, przeprowadzony na niewielkiej grupie, który wskazał na 3% poparcia. Robert Biedroń stwierdził, że 3% to bardzo dużo, biorąc pod uwagę fakt, że nie był on dotychczas brany pod uwagę jako potencjalny kandydat ani nie był w żaden sposób związany ze Słupskiem. Postanowił podjąć wyzwanie. I w taki sposób stał się oficjalnym kandydatem na prezydenta miasta.

Charakterystyka miasta

W tej części pracy chciałam pokazać, że Słupsk niczym się nie wyróżnia, że nie mieszka tam jakaś inna, specyficzna grupa społeczna. Dla porównania wezmę Włocławek – miasto o zbliżonej liczebności – w 2014 roku miasta te liczyły: Słupsk: 93,7 tys., Włocławek: 113,9t ys.

*Wszelkie dane zamieszczone w poniższej tabeli to dane GUS i pochodzą ze strony <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/>

Kategoria	Słupsk (2014r.)	Włocławek (2014r.)
Dochody na 1 mieszkańca	5 197,14	5 050,36
Dochody ogółem	487 003 547,48	577 786 047,13
Dochody własne	235 589 894,18	339 707 419,81
Subwencja ogólna	120 112 001,00	156 213 351,00
Wydatki na 1 mieszkańca	5 416,72	4 895,73
Wydatki ogółem wg działów Klasyfikacji Budżetowej	507 579 193,50	560 095 548,05
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	24,2 m ²	22,6 m ²
mieszkania na 1000 mieszkańców	410,2	402,4
przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	2,44	2,48
ogółem; mieszkania	38 234	45 852

Zbliżenia Cywilizacyjne XIX (1)/2023

Kategoria	Słupsk (2014r.)	Włocławek (2014r.)
hipermarkety	4	4
supermarkety	28	25
Małżeństwa na 1000 ludności	4,6	4,4
zameldowania z zagranicy; ogółem	89	95
wymeldowania za granicę; ogółem	134	127
ludność na 1 km ²	2 160	1 351
zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców	-7,8	-8,2
Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym: ogółem	93 206	113 939
ogółem; mężczyźni	43 949	53 794
ogółem; kobiety	49 257	60 145
w wieku przedprodukcyjnym - 14 lat i mniej	12 321; 15,9%	15 082; 16,2%
w wieku produkcyjnym: ogółem	60 740; 62,5%	74 488; 62,4%
w wieku poprodukcyjnym; ogółem	20 145; 21,6%	24 369; 21,4%
Współczynnik feminizacji	112	112
urodzenia żywe na 1000 ludności	8,12	7,77
zgony na 1000 ludności	10,81	11,24
przyrost naturalny na 1000 ludności	-2,69	-3,47
przychodnie na 10 tys. ludności	6	6
beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności	718	1 216

Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej	7,2%	12,2%
Kategoria	Słupsk (2014r.)	Włocławek (2014r.)
Bezrobotni zarejestrowani	4 396; 7,3%	9 334; 13,1%
Radni gminy, ogółem	23	25
współczynnik skolaryzacji netto; szkoły podstawowe	94,83%	94,22%
współczynnik skolaryzacji netto; gimnazja	99,23%	96,56%
ścieżki rowerowe (drogi dla rowerów) ogółem	30,4 km	43,9km

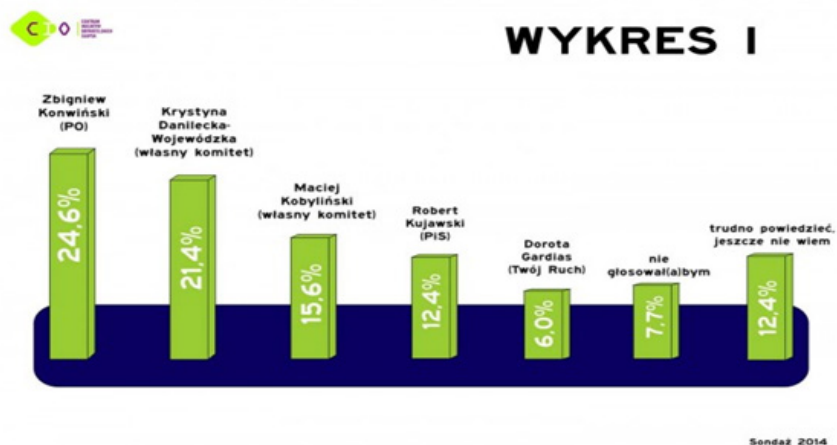
To jest jedynie niewielka część danych statystycznych dostępnych w GUS, jednak jak widać, wartości poszczególnych kategorii są do siebie zbliżone. Niczym szczególnym Słupsk się nie wyróżnia.

Przebieg kampanii, przyjęte strategii ich realizacja

Kalendarium (przed oficjalnym startem kampanii):

5 czerwca 2014 roku:

lokalny serwis informacyjny, GRYF24.pl, podaje wyniki przeprowadzonego przez firmę PBS wstępnego sondażu. Nazwiska, jakie pojawiły się w sondażu, w jednym z czterech wariantów to: Zbigniew Konwiński (PO), Krystyna Danilecka-Wojewódzka, Maciej Kobylński, Robert Kujawski (PiS) i Dorota Gardias (Twój Ruch). W żadnym z wariantów [brani pod uwagę byli jeszcze Andrzej Kaczmarczyk (SLD), Andrzej Twardowski (SPO)] Robert Biedroń nie był w ogóle uwzględniany

Źródło: <http://gryf24.pl> dostęp:12.01.2021

22 lipca 2014 roku:

- Pojawia się pierwsza wzmianka w lokalnej prasie o możliwości kandydowania Roberta Biedronia.
- *Posel Twojego Ruchu, który w poniedziałek gościł w Słupsku, kalendarz miał wypełniony spotkaniami. Nie tylko odwiedził centrum krwiodawstwa, gdzie oddał krew, ale w sprawie nadchodzących wyborów samorządowych miał spotkać się m.in. z potencjalnymi kandydatami na fotel prezydenta Słupska – Krystyną Danilecką-Wojewódzką, Aleksandrem Jackiem, Andrzejem Twardowskim oraz Dorotą Gardias¹¹.*
- To właśnie na tym spotkaniu nie pojawiła się Krystyna Danilecka-Wojewódzka, która w tym czasie wyjechała do Warszawy w sprawach prywatnych. Wtedy to po raz pierwszy pojawiło się nazwisko Biedronia jako potencjalnego kandydata środowisk lewicowych.

28 lipca 2014 roku:

- Prawo i Sprawiedliwość ogłasza, że oficjalnym kandydatem na prezydenta Słupska zostaje Robert Kujawski, wiceprzewodniczący Rady Miasta w Słupsku.

¹¹ <http://gryf24.pl/2014/07/22/r-biedron-wykluczam-kandydowania-fotel-prezydenta-slupska/> (dostęp: 12.01.2021 r.).

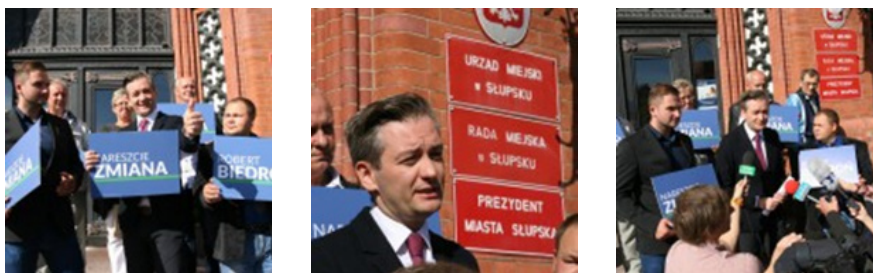
21 sierpnia 2014 roku:

- Poseł Zbigniew Konwiński został oficjalnym kandydatem Platformy Obywatelskiej na prezydenta Słupska.

2 września 2014 roku:

- Poseł Robert Biedroń oficjalnie ogłosił, że wystartuje w listopadowych wyborach. Nie będzie kandydatem „Twojego Ruchu”, a założył i zarejestrował własny Komitet Wyborczy Wyborców Roberta Biedronia „Nareszcie Zmiana”. Pierwsze oficjalne zdjęcia po ogłoszeniu tej decyzji:

Fot. 1

M.Wirkus, źródło: <http://gryf24.pl/2014/09/02/robert-biedron-oficjalnie-kandydate-m-prezydenta-slupska/#prettyPhoto> (dostęp: 12.01.2021 r.)

Od rozmów dotyczących startu Roberta Biedronia w wyborach do momentu ogłoszenia oficjalnej kandydatury minął nieco ponad miesiąc. Przez ten czas zrealizowano następujące zadania:

- utworzono sztab – początkowo składał się z czterech osób, później „rozrósł się” do 10 osób, ze sztabem współpracowało też kilkunastu sympatyków,
- zarejestrowano komitet wyborczy,
- opracowano program wyborczy,
- zaczęto zbierać fundusze na kampanię wyborczą.

Strategie kampanii wyborczej:

Zostały podjęte decyzje dotyczące strategii marketingowej. Ustalono, że głównymi elementami strategii będą następujące działania:

- Kontakt z wyborcami będzie bezpośredni, należy „wyjść do ludzi” i z nimi rozmawiać, zarówno o bieżących problemach, jak i ocze-

kiwaniach. W tym celu w mieście zostanie postawiony namiot, gdzie każdy zainteresowany będzie mógł przyjść i porozmawiać z Robertem Biedroniem. Dodatkowo członkowie sztabu będą chodzić po mieście i częstować mieszkańców kawą zapraszając jednocześnie do bezpośredniego spotkania z kandydatem.

- Do celów prowadzenia kampanii wyborczej należy wykorzystać nowe media. W 2014 roku najbardziej popularnym medium służącym do dystrybucji materiałów wideo była platforma YouTube. Postanowiono wyświetlać tam spoty wyborcze oraz wywiady. Umożliwia ona także realizację transmisji „na żywo”, i z tego rozwiązania również postanowiono skorzystać. Nowe media, poza tym, że mają ogromne zasięgi, są darmowe, dzięki czemu można znacząco ograniczyć kampanijne wydatki.
- Jednym z elementów, a właściwie głównym postulatem deklarowanym w programie wyborczym Roberta Biedronia było zwiększenie roli mieszkańców w decydowaniu o sprawach dotyczących kierunków rozwoju i sposobów zarządzania miastem. Należy zatem stworzyć miejsce, gdzie obywatele będą mogli wyrazić swoje opinie w kilku sprawach. I tu też postawiono na przestrzeń wirtualną – na facebookowym profilu komitetu wyborczego została udostępniona specjalna ankieta.

Dodatkowo:

- promocja ekologicznego trybu życia, m.in. poruszanie się po mieście rowerem lub transportem zbiorowym, kawa rozdawana mieszkańcom w papierowych kubkach, brak billboardów,
- w sztabie wyborczym nie zatrudniono żadnego specjalisty od wizerunku, nikt także nie przygotowywał treści przemówień - Robert Biedroń robił to osobiście (najczęściej nie przygotowywał się z wyprzedzeniem).
- Namiot, przy którym Robert Biedroń prowadził rozmowy z mieszkańcami oraz kubki, w których sztab wyborczy rozdawał kawę:

Fot. 2

Źródło: zdjęcie udostępnione przez R. Biedronia

Fot. 3

Źródło: zdjęcie udostępnione przez R. Biedronia

Budżet kampanii:

Limit wydatków na kampanię wyborczą szefa gminy (wójta, burmistrza, prezydenta miasta) w jednostkach liczących do 500 tys. mieszkańców oblicza się, mnożąc liczbę mieszkańców przez kwotę 60 groszy. W Słupsku limit ten wynosił zatem nieco ponad 54 000,00 PLN.

Budżet, jakim dysponował Robert Biedroń, to kwota około 28 000,00 PLN – cała kwota pochodziła z wpłat od osób fizycznych z całej Polski. Minimalna wpłacona kwota wynosiła 5 zł, a maksymalna: 1500 zł.

Dzięki przyjętym założeniom i doborem środków realizacji kampanii wyborczej udało się zrealizować wszystkie wyznaczone cele w posiadanym budżecie.

Program wyborczy:

Opracowany program wyborczy był spójny z wizerunkiem Roberta Biedronia. Pełna treść programu wyborczego: załącznik nr 1 do niniejszego opracowania, poniżej ulotka wyborcza z najważniejszymi punktami programowymi:

5 GŁÓWNYCH PUNKTÓW PROGRAMOWYCH

- Skromny prezydent, oszczędny i przyjazny mieszkańcom urzędu!**
Należy ograniczyć wydatki prowadzenia i przetransformować ważne środki finansowe na potrzeby mieszkańców. Chcemy ograniczyć rady nadzorcze, spółki miejskie, służbowe samochody i budżet reprezentacyjny.
- Tańsza, sprawna i ekologiczna komunikacja!**
Tanie środki komunikacji publicznej to benefit ludzi w dostępie do pracy czy służby zdrowia, czystsze powietrze, mniej wypadków i korków. Powinnyśmy przemyśleć połączenia z innymi miastami i lepiej skomunikować Słupsk z Ustka.
- Oddział położniczy i centrum szpitalne dla seniorów!**
W Słupsku od lat brakuje specjalistycznego oddziału położniczego. Matki, ojcowie i ich dzieci czekają na godne warunki! Seniorzy zasługują na specjalne wsparcie na smony władz miasta.
- Niższe rachunki za energię!**
Wstępne analizy pokazują, że Słupsk i powiat słupski do 2025 roku mogą w 100% stać się samowystarczalnie energooszczędne. Potrzebna nam strategia rozwoju miasta oparta na nowych, zielonych, przyjaznych technologiach!
- Edukacja i kultura w Słupsku!**
Zmianę kierunku szkoły, należy podjąć już teraz. Musimy zastąpić tradycyjne szkoły kształceniem na Akademii Pomorskiej nowe kierunki studiów dostosowane do potrzeb pracodawców oraz zwiększyć inwestycje!

CZYM BIEDRON ROŻNI SIĘ OD KONWIŃSKIEGO?

1. Były przedsiębiorca, bezpartyjny działacz społeczny
2. Człowiek z pasją i wizją nowego Słupska
3. Nowy, niezależny, spoza układów
4. Optymizm, uczciwość, nowoczesność, innowacyjność
5. Europejskie spojrzenie na Słupsk. Nareszcie Zmiana!

ROBERT BIEDRON NARESZCIE ZMIANA

KAMPAK 2024

Dziękujemy za poparcie

Źródło: udostępnione przez R. Biedronia – archiwum prywatne

Spójność programu i sposobu prowadzenia kampanii z wizerunkiem kandydata:

Jak wcześniej wspomniałam, kampania samorządowa rządzi się swoimi prawami – ludzie nie głosują na konkretne partie, zgodnie ze swoimi upodobaniami politycznymi, a na konkretnych ludzi, którzy będą mieli wpływ na to, co dzieje się w ich najbliższym otoczeniu. Tu ogromną rolę odgrywa pozyskanie zaufania i sympatii do konkretnego człowieka, nie do konkretnego ugrupowania. Bardzo ważnym czynnikiem jest zaufanie do kandydata. Żeby je zdobyć, należy być

wiarygodnym. Robert Biedroń przez lata budował swój wizerunek: aktywisty walczącego o prawa człowieka, osoby otwartej na problemy i potrzeby drugiego człowieka, chętnego do rozmów, szukającego kompromisów, osoby współpracującej z unijnymi instytucjami, wreszcie osoby dbającej o środowisko. Wszystkie elementy tego wizerunku znalazły swoje odzwierciedlenie w programie wyborczym. Także sposób prowadzenia kampanii idealnie wpisywał się w image Roberta Biedronia: kampania prowadzona była głównie bezpośrednio. Robert Biedroń i członkowie sztabu wychodzili na ulice i rozmawiali z mieszkańcami częstując ich kawą, spotykali się z różnymi grupami: młodzieżą, policjantami, taksówkarzami, policją, brali udział w wydarzeniach sportowych. Czasami, szczególnie na meczach lokalnej drużyny piłkarskiej, z trybun padały wulgarne okrzyki, szczególnie związane z orientacją seksualną Biedronia, jednak nie zrażał się tym i dalej przychodził na mecze, z czasem okrzyki ustały. W budowaniu pozytywnego wizerunku pomocny był też sposób życia Biedronia – środkiem komunikacji, który wykorzystywał w czasie kampanii (i także w czasie swojej późniejszej prezydentury) był rower, czasem miejski autobus. Prowadził skromny tryb życia (np. w trakcie kampanii i krótko po niej mieszkał u znajomych, później mieszkał w wynajętym mieszkaniu). Był takim „chłopakiem z sąsiedztwa”, jednocześnie podkreślał swoje kompetencje i umiejętności menedżerskie. Jako, że nie był związany ze Słupskiem, a większość kandydatów jako główny zarzut stawiała mu brak znajomości specyfiki i problemów miasta, podkreślał, że miastem ma zamiar rządzić we współpracy z mieszkańcami, ma zamiar być menedżerem, a fakt, że nie był wcześniej związany ze Słupskiem przedstawiał jako atut, ponieważ nie jest uwikłany w żadne układy.

Fot. 4

Źródło: zdjęcie udostępnione przez R. Biedronia – archiwum prywatne

Wybrane wydarzenia z kampanii wyborczej:

2 września 2014 r.

- Już pierwszego dnia po ogłoszeniu swojego startu w wyborach Robert Biedroń wykorzystał w kampanii nowe media. Na kanale YouTube odbyła się transmisja na żywo, w trakcie której zaprezentował swoje obietnice wyborcze. (<https://www.youtube.com/watch?v=TK43gvHh0IE> dostęp: 12.01.2021).

3 września 2014 r.

- Kampania bezpośrednia odbywa się na ulicach miasta, dodatkowo wykorzystywane są media – wywiad dla Radia Gdańsk, udostępniony na kanale YouTube (<https://www.youtube.com/watch?v=7k546WZQOIA> dostęp: 12.01.2021)

6 września 2014 r.

- Stowarzyszenie Przyjaciół Słupska i Regionu Konferencję zorganizowało konferencję „Kształtowanie postaw obywatelskich”, elementem konferencji była debata kandydatów na prezydenta Słupska. Całość debaty można obejrzeć na YouTube: https://www.youtube.com/watch?v=AY0yc5NOHjk&feature=emb_logo (dostęp: 30.09.2022r.)

22 września 2014 r.

- W ramach Międzynarodowego Dnia bez Samochodu na konferencji prasowej pod dworcem kolejowym złożył deklarację, że będzie po Słupsku poruszał się na rowerze i jak zostanie wybrany to sprzeda prezydencką limuzynę i będzie jeździł do pracy rowerem.

26 września 2014r.

- W trakcie słupskiej kampanii wyborczej Robert Biedroń wygłosił w sejmie swój sprzeciw wobec umowy ratyfikacji Konwencji Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej. (<https://www.youtube.com/watch?v=SpQvBT-sQCrc&t=161s> dostęp: 30.09.2022r.)

6 października 2014r.

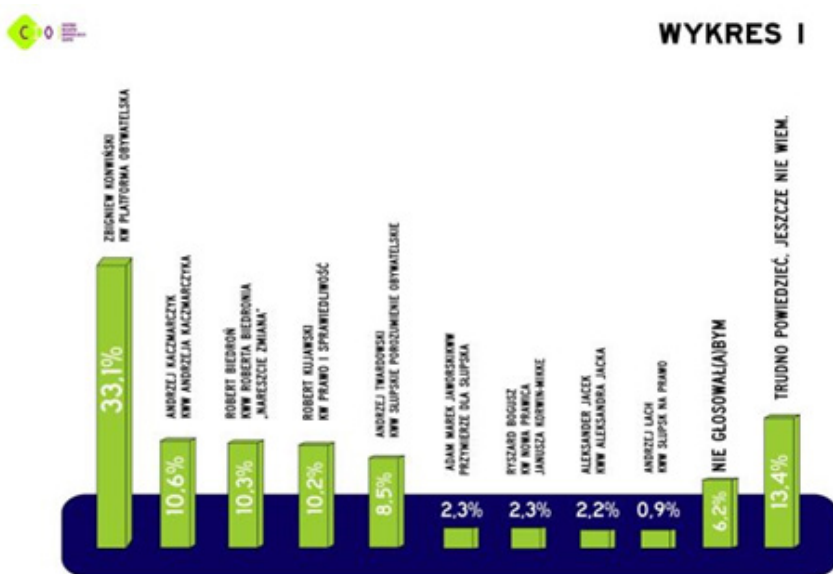
- Transmisja na YouTube – Robert Biedroń przedstawił swoich kandydatów do Rady Miasta Słupska.

14 października 2014 r.

- W Słupsku, w celu poparcia kandydatury Roberta Biedronia na wólarza miasta, pojawiła się posłanka Barbara Nowacka, która poprowadziła wykład dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Przy okazji tej wizyty sztab Biedronia zadeklarował wsparcie i pomoc seniorom – zadeklarował, że utworzy przy prezydencie miasta radę seniorów, która będzie informować władze ratuszowe o istotnych dla tej grupy społecznej sprawach.

3 listopada 2014 r.

- Sondaż wyborczy: zdecydowana przewaga Zbigniewa Konwińskiego, dalej kolejno Andrzej Kaczmarczyk, Robert Biedroń i Robert Kujawski, z bardzo podobnym poparciem

Sondaż 2014

Źródło: sondaż PBS z Sopotu na zlecenie Centrum Inicjatyw Obywatelskich przeprowadzony telefonicznie w dniach 20–24 października

4 listopada 2014 r.

- Intensywna kampania bezpośrednia - znakiem rozpoznawczy - pomarańczowy namiot – w którym spotyka się i rozmawia z mieszkańcami. Rozdaje ulotki, kawę i ciastka.

Fot. 5

Fot. Marcin Wirkus, źródło: <http://gryf24.pl/2014/11/04/robert-biedron-rozpoznac-kampanie-bezposrednia/> dostęp: 12.01.2021r.)

12 listopada 2014 r.

Wyniki sondażu na prezydenta Słupska wg IBRiS dla Głosu Pomorza:

- Zbigniew Konwiński – 35%
- Robert Kujawski – 16,9%
- Robert Biedroń – 10,4%
- Andrzej Kaczmarczyk – 9,8%
- Andrzej Twardowski – 8,7%
- Andrzej Mariusz Łach – 1,8%
- Aleksander Jacek – 1,6%
- Ryszard Bogusz – 1,6%
- Niezdecydowani to jeszcze 14,2%

Nastąpił wyraźny wzrost poparcia dla kandydatury Roberta Kujawskiego (PiS), który otrzymał wsparcie samego prezesa Jarosława Kaczyńskiego- 9 listopada pojawił się on w Słupsku na konwencji wyborczej PiS i zachęcał do oddania głosu na Kujawskiego.

14 listopada 2014 r.

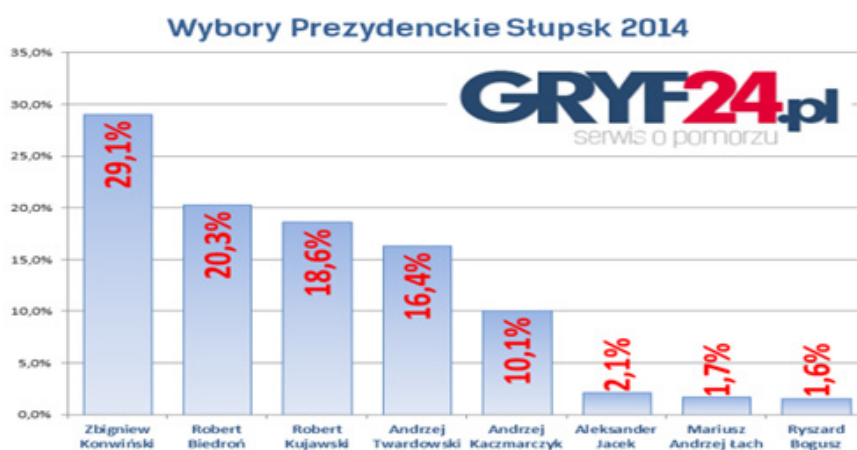
W ramach ogólnopolskiej akcji Masz głos, masz wybór odbyła się w Zespole Szkół Ekonomicznych i Technicznych im. Stanisława Staszica debata nt. polityki pro-młodzieżowej dla Słupska.

W trakcie spotkania uczniowie mogli także oddać głos w szkolnych prawyborach. Licealiści uznali, że najciekawszy dla młodzieży program mają Robert Biedroń i Robert Kujawski.¹²

17 listopada 2014 r.

Ogłoszono oficjalne wyniki wyborów w Słupsku: w drugiej turze zmierzą się Zbigniew Konwiński i Robert Biedroń.

¹² <http://gryf24.pl/2014/11/04/mlodzi-debatowali-kandydatami-prezydenta-slupska/> (dostęp: 12.01.2021 r.).

Źródło: <http://gryf24.pl> dostęp:12.01.2021

Źródło: <http://gryf24.pl> dostęp:12.01.2021

Taki wynik pierwszej tury był sporą niespodzianką, zauważyły to także zagraniczne media. Nawet niemiecki DER SPIEGEL napisał o wynikach pierwszej tury wyborów prezydenckich w Słupsku:

Aum einer gab Robert Biedron in Slupsk eine Chance, jetzt hat es der offen homosexuelle Politiker bei der Bürgermeisterwahl in die Stichwahl geschafft. Eine Überraschung im konservativen Polen

Mało kto dał Robertowi Biedroniowi w Słupsku szansę, teraz jest homoseksualnym politykiem który doszedł do w wyborach prezydenta miasta do drugiej tury. Niespodzianka w konserwatywnej Polsce.

Źródło: <http://www.spiegel.de>, dostęp: 12.01.2021

21 listopada 2014 r.

Rozpoczęła się „ostra” kampania przed drugą turą – Zbigniew Konwiński oskarżył Roberta Biedronia o plagiat rozwiązań warszawskich. Przedstawił dokumenty OPZZ oraz Partii Zielonych dotyczących działalności w szkołach, gdzie zapisy były identyczne z tymi, które pojawiły się w programie Roberta Biedronia. W odpowiedzi na te zarzuty Biedroń i Komitet Nareszcie Zmiana przekazał oświadczenie:

W związku prowadzoną przez pretendenta do stanowiska prezydenta miasta Słupska Zbigniewa Konwińskiego brudną i negatywną dla miasta kampanią wyborczą, w której oskarżył jakoby część programu wyborczego Komitetu Roberta Biedronia stanowiła powielenie programów Partii Zielonych i OPZZ informujemy, że poseł Robert Biedroń od wielu lat współpracuje z Partią Zielonych i OPZZ, czego efektem jest promocja dobrych, bardziej prospołecznych i zielonych rozwiązań. (...)

*Promujemy sprawdzone, najlepsze rozwiązania bo nie chcemy eksperymentować na słupskim społeczeństwie tak jak nasi przeciwnicy.*¹³

24 listopada 2014 r.

Ekipa niemieckiej telewizji ZDF towarzyszyła komitetowi wyborczemu Roberta Biedronia (ZDF przygotowuje reportaż telewizyjny z kandydowania Roberta Biedronia na prezydenta Słupska) na spotkaniu na słupskim rynku (przy pomarańczowym namiocie) poświęconemu propozycji powołania Rady Prezydenckiej, która miałaby funkcjonować ponad partyjnymi podziałami. Rada miałaby składać się z wszystkich kandydatów na prezydenta Słupska oraz przedstawicieli środowisk organizacji pozarządowych, świata kultury, nauki, biznesu, partii politycznych. Miałoby być to ciało konsultacyjne i doradcze.

25 listopada 2014 r.

Zdecydowanym liderem sondaży jest Zbigniew Konwiński. Jego przewaga nad Robertem Biedroniem to prawie 13 p. proc.

Źródło: <http://gryf24.pl> dostęp:12.01.2021

25 listopada 2014 r.

Tego dnia odbyła się debata przedwyborcza w TV Słupsk (materiał wideo nie jest dostępny) oraz debata zorganizowana przez Radio Gdańsk: <http://radiogdansk.pl/index.php/wydarzenia/item/18635-pan-sie-zna-na-ukladaniu-kostki-brukowej-daj-pan-spokoj-debata-kandydatow-na-prezydenta-slupska.html> dostęp:12.01.2021)

¹³ <http://gryf24.pl/2014/11/21/odpowiedz-r-biedronia-na-informacje-z-konwinskigo-promujemy-sprawdzone-rozwiazania-bo-nie-chcemy-eksperymentowac/> (dostęp: 12.01.2021 r.).

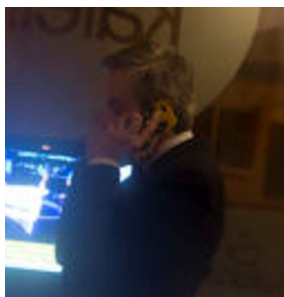

Źródło: Robert Biedroń – archiwum prywatne

30 listopada 2014 r.

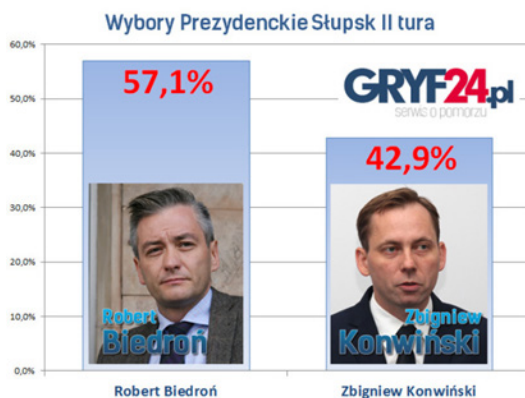
Dzień wyborów. Z uwagi na ogromną przewagę sondażową Zbigniewa Konwińskiego nikt nie spodziewał się, jaki będzie ostateczny wynik wyborów. Robert Biedroń spotkał się tego wieczoru z członkami swojego komitetu wyborczego w niewielkiej kawiarence „Kafeina” przy ul. Nowobramskiej, aby podziękować za pracę i zaangażowanie w trakcie całej kampanii. Wszystkie ekipy telewizyjne i przedstawiciele mediów byli w tym czasie z członkami sztabu Zbigniewa Konwińskiego, aby relacjonować zwycięstwo kandydata PO. Po ogłoszeniu oficjalnych wyników, które były zaskoczeniem dla wszystkich (włącznie ze sztabem Roberta Biedronia), media w pośpiechu udały się do kawiarenki, w której świętował sztab Biedronia. Okazało się, że kawiarnia jest za mała, aby pomieścić wszystkie ekipy.

Fot 6.

Źródło: fot. M.Wirkus

Ostateczne wyniki:

Źródło: <http://gryf24.pl> dostęp: 12.01.2021

Podsumowanie

Kandydat – gej, lewak, ateista, wcześniej nie związany ze Słupskiem, który wystartował trochę przypadkiem, kampania przeprowadzona niewielkim kosztem, sondaże, które w żadnym momencie nie wskazywały na zwycięstwo. Jaka była recepta na sukces?

Po pierwsze: wizerunek. Robert Biedroń nie kreował swojego *image* jedynie na potrzeby kampanii. Startując w wyborach samorządowych w Słupsku był osobą rozpoznawalną, swój wizerunek budował na przestrzeni wielu lat i obraz ten był spójny z tym, jak prezentował się w kampanii samorządowej. Był zatem wiarygodny.

Po drugie: program wyborczy i kampania wyborcza a wizerunek Roberta Biedronia. Zarówno program, jak i sposób prowadzenia kampanii były spójne z wizerunkiem kandydata.

Po trzecie: wykorzystane środki w kampanii wyborczej. Robert Biedroń doskonale odczytał potrzeby i oczekiwania wyborców. Nie był kandydatem, który uśmiecha się do wyborców ze zdjęcia na billboardzie i przemawia jedynie na oficjalnych wiecach wyborczych, ale stanął na ulicy i rozmawiał z każdym, kto miał ochotę porozmawiać. Niewątpliwie fakt, że jest osobą niezwykle kulturalną, uprzejmą, nie stawiającą

barier pomiędzy sobą a rozmówcą, przysporzył mu wielu zwolenników i sympatyków. Umiejętnie wykorzystał nowe media w kampanii wyborczej. Aktywnie korzystał z platformy YouTube, gdzie w trakcie kampanii odbyło się wiele transmisji na żywo z jego udziałem, wywiadów z lokalnymi redakcjami, zamieścił tam także swoje spoty reklamowe. Skorzystał także z Facebooka, gdzie zamieścił dedykowaną mieszkańcom Słupska ankietę. Korzystał także z mediów tradycyjnych – udzielał wywiadów w lokalnych stacjach radiowych, lokalnej telewizji oraz lokalnej prasie.

Po czwarte: osobowość: Robert Biedroń ma naturalną charyzmę, jest naturalny, spontaniczny, zawsze chętny do rozmowy, umiejący służyć. Jest autentyczny. A kwestia orientacji i światopoglądu? Moim zdaniem nie miały większego znaczenia. W wywiadzie, jaki przeprowadziłam z Robertem Biedroniem przyznał, że mieszkańców Słupska te sprawy nie interesowały i nie były poruszane (może z wyjątkiem opisanych wcześniej wyzisk kierowanych w jego stronę na meczach lokalnej drużyny, które zresztą dosyć szybko ustały). Jego orientacja i światopogląd były jedynie obiektem zainteresowania dziennikarzy.

Bibliografia

Źródła internetowe:

- <https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/poslowie.xsp?type=A> (dostęp: 30.09.2022r.)
- <https://sjp.pl/CELEBRYTA> (dostęp: 30.09.2022r.).
- https://wyborcza.pl/1,135424,17083059,Zelazny_facet_Kim_jest_Robert_Biedron_.html (dostęp: 30.09.2022r.).
- <https://replika-online.pl/jak-on-to-zrobil/> (dostęp: 30.09.2022r.).
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Robert_Biedro%C5%84 (dostęp: 30.09.2022r.)
- <http://www.zw.com.pl/artukul/149033.html?print=tak> (dostęp: 30.09.2022r.).
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Robert_Biedro%C5%84 (dostęp: 30.09.2022r.)
- <https://wiadomosci.dziennik.pl/wydarzenia/artykuly/122695,elementarz-o-gejach-i-lesbijkach-lektura-szkolna.html>, <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/spoleczenstwo/238820,1,orientuj-sie.read>, (dostęp: 30.09.2022r.).
- <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/kraj/1592275,1,biedron-kaminski-olejniczak-kogo-jeszcze-wyroznilismy-za-dobre-poslowanie.read> (dostęp: 30.09.2022r.).

Komunikat z badań CBOS, „Wybory samorządowe” nr 112/2014, ISSN 2353-5822, sierpień 2014 (dostęp: 12.01.2021r.).
<https://bdl.stat.gov.pl/BDL/> (dostęp: 30.09.2022r.).
<http://gryf24.pl/2014/07/22/r-biedron-wykluczam-kandydowania-fotel-prezydenta-slupska/> (dostęp: 12.01.2021r.).
<https://www.youtube.com/watch?v=TK43gvHh0IE> (dostęp: 12.01.2021).
<https://www.youtube.com/watch?v=7k546WZQOIA> (dostęp: 12.01.2021).
https://www.youtube.com/watch?v=AY0yc5NOHJk&feature=emb_logo (dostęp: 30.09.2022r.).
<https://www.youtube.com/watch?v=SpQvBTsQCrc&t=161s> (dostęp: 30.09.2022r.).
<http://gryf24.pl/2014/11/04/mlodzi-debatowali-kandydatami-prezydenta-slupska/> (dostęp: 12.01.2021r.).
źródło: <http://www.spiegel.de>, (dostęp: 12.01.2021).
<http://gryf24.pl/2014/11/21/odpowiedz-r-biedronia-na-informacje-z-konwinskigo-promujemy-sprawdzone-rozwiazania-bo-nie-chcemy-eksperymentowac/>(dostęp: 12.01.2021r.).

Źródła drukowane:

- W. Cwalina, A. Falkowski „Marketing polityczny perspektywa psychologiczna”, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2006.
- Grażyna Piechota, „Analiza roli gazet samorządowych w okresie sprawowania władzy i podczas kampanii wyborczej”, doi: 10.15678/ZP.2016.36.2.05.
- Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej, „ODBIÓR KAMPANII WYBORCZEJ I PRZEDWYBORCZA AKTYWNOŚĆ POLITYCZNA W INTERNECIE”, Warszawa, grudzień 2014.
- Robert Biedroń, „Tęczowy elementarz”, Wydawnictwo AdPublik, Warszawa 2007.
- Robert Biedroń, „Pod prąd” rozmawia Magdalena Łyczko, Edipresse Polska SA, 2016.
- Mariusz Rudnik, „Skuteczność marketingu politycznego w kampaniach na urząd Prezydenta RP w latach 1990-2015”, rozprawa doktorska, Uniwersytet Rzeszowski, Kolegium Nauk Społecznych, Instytut Nauk o Polityce, Rzeszów, 2021.